

Dalibor Norský

(* 1931 † 2022)

vypočujte
podcast

prečítajte
príbeh

Faktografické úlohy:

1. Ako prebiehal odsun sovietskych vojsk z Československa? Vyhľadaj v overených zdrojoch základné dokumenty, nariadenia, dátumy, ktoré sa vzťahujú k tejto udalosti.

Ilustratívny obrázok. Zdroj: Ct24.ceskatelevize.cz

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Na obdobie socializmu u nás s nostalgiou spomína pomerne veľa ľudí. Porovnávajú život za socializmu a po roku 1989 a často hodnotia ako lepší život pred rokom 1989. V súčasnosti už existuje viacero odborných výskumov a porovnaní, ako je to v skutočnosti. Doplň k nasledujúcim výrokom, či sú pravdivé alebo nepravdivé a dolož aspoň jedným overeným zdrojom, faktom.

- A. V roku 1989 ste si z priemerného platu mohli kúpiť výrazne menej potravín než v roku 2018.

P / N

zdroj: .....

- B. Životné prostredie bolo za socializmu lepšie chránené a kvalitnejšie ako v súčasnosti.

P / N

zdroj: .....

- C. Za socializmu sa ľudia dožívali kratšieho veku ako v súčasnosti.

P / N

zdroj: .....

- D. Na niektoré nedostatkové tovary existovali poradovníky, ktoré znamenali aj niekoľkoročné čakanie (napr. na automobil).

P / N

zdroj: .....

E. Doplň iný podobný príklad, ktorý overia spolužiaci:

.....

.....

.....

zdroj: .....

Ilustratívny obrázok. Zdroj: Interez.sk

3. Dalibor Norský sa počas revolučného obdobia v novembri 1989 stal jedným zo zakladateľov miestneho Občianskeho fóra. „Tá doba ale bola dosť zložitá a nikto nevedel, ako to dopadne. Oni sa nechceli vzdať,“ spomína pán Dalibor Norský. Čo bolo cieľom OF a akú úlohu zohralo počas Nežnej revolúcie? Ako sa nazývala obdobná iniciatíva pôsobiaca na Slovensku?

.....

.....

.....

.....

.....

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. „Povedal som si, že od nás ruskí vojaci odídu ako prví. A dokázal som to.“ Pán Norský stál za vôbec prvým odsunom sovietskych vojsk z východnej Európy po páde socializmu. Z príbehu a krátkych nahrávok k príbehu sa dozvieš viac o jeho čine, ktorý ho stál veľa odvahy. Popíš vlastnými slovami, ako sa mu to podarilo:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vo februári 1990 na stanici pri odchode sovietskych vojsk z mesta. Zľava bratia Aleš, Dalibor a Přemysl Norskí.

Dalibor Norský pri odsune sovietskych vojsk z Frenštátu pod Radhoštem. Zdroj: ldnes.cz

2. V príbehu sa dočítaš, že aj keď bol Dalibor výborným študentom, vznikol problém s jeho maturitou. Objasni, z akého dôvodu nemal byť pripustený k maturite a ako sa táto udalosť skončila. Vypočuj si nahrávku č. 5 k príbehu pamätníka TU.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. „Človek to vtedy všetko robil, aby nemyslel na to, ako vlastne žije. My, ktorí sme robili kultúru, sme to brali tak, že ľudí je treba baviť a priviesť na iné myšlienky.“ To sú slová z príbehu pamätníka. Objasni význam výroku. Akým spôsobom sa snažil pán Norský hľadať únik z ťažkého obdobia po auguste 1968?

Dalibor Norský s otcom v ochotníckom divadle.

Zdroj: Memoryofnations.sk

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Projektové úlohy:

1. Pamätník Dalibor Norský spomína: „Človek musí bojovať za pocit slobody. Ak chce byť slobodný, musí sa niečoho vzdať, niečo obetovať. Ale keď človek vie, že bojuje za svoju slobodu, je nepremožiteľný. Už som starý chlap, ale keby som cítil, že mi chce niekto slobodu zase vziať, stále by som bol schopný za ňu bojovať. Pretože veľmi dobre viem, ako ľahko sa stráca a ako ťažko sa získava.“ Diskutuj so spolužiakmi o slovách pána Norského. Hľadajte súvislosti so súčasnosťou a vašim chápaním slova sloboda.

Dalibor Norský s dobovým výtlačkom amerického časopisu, ktorý referoval o odsune sovietskych vojsk z Frenštátu a pritom vyfotografoval aj Norského. Autor: Alexandr Satinský, MAFRA. Zdroj: Idnes.cz

2. Akým spôsobom sa snažili ľudia tráviť voľný čas, aby nemuseli myslieť na „šedivé“ obdobie socializmu? Opýtaj sa rodičov, starých rodičov, ako si spomínajú na obdobie normalizácie. Pomôž si napr. pozretím krátkeho animovaného seriálu TU.

3. Pán Dalibor Norský dostal v roku 2016 Cenu svätého Martina, ktorú udeľuje významným obyvateľom radnica vo Frenštáte pod Radhoštem. Komu by si ty udelil podobné ocenenie v meste či obci, kde bývaš a prečo?

*Dalibor Norský s ocenením.
Autor: Alexandr Satinský, MAFRA.
Zdroj: ldnes.cz*